

מחשבות על שבת

עלון
496

עורך העלון: גדב אלחדיך

פרשת יתרו

משולחן שלמה



הנאמן רבינו שלמה יהודה באר שליט"א
הגאון הינוקא

שלוות הנפש

ר' יהודה שוילי שליט"א

כח ומעלת "אין עוד מלבדו"

ובגמ' בסנהדרין (טז): מבואר שאפי' כשפים לא יכולים להזיק לאדם שדבק באמונה שלמה שאין עוד מלבדו, דאיתא שם, אין עוד מלבדו, אמר רבי חנינא ואפי' לדבר כשפים. עושם מובא מעשה ברבי חנינא שהיתה אשה אחת שרצתה ליטול עפר מתחת רגליו של רבי חנינא כדי לעשות לו כישוף, וכשהרגיש בכך רבי חנינא אמר לה אם תרי תעשי כשפים, איני ירא מך, כי אין עוד מלבדו, ואם הקב"ה חפץ בי לא תוכלי לעשות שום כישוף, ואם הקב"ה ירצה את תוכלי לכשף ומאתו יתברך יצא הגזרה.

והנה אמרו בגמ' שם שאני רבי חנינא דנפיש זכותיה, ולכן הצילו אותו. ומשמע שלא כל אדם יכול להנצל מכישוף. אך כתב הגר"ח מוולאזין בנפש החיים (שער ג פרק יב) וז"ל, ודאי שלא היה מחזיק עצמו ר' חנינא דנפיש זכותי כ"כ מתורתו ומעשיו הטובים המרובים עד שבעבורם היה סמוך לבו שלא ישלוט בו פעולת הכשפים. אבל הענין כמש"ל כיון שבאמת אין בכחות המרכבה טמאה שום כח מעצמם חלילה. אלא שהוא יתב' קבע כחם למעלה מכחות טבעי הכוכבים ומזלות כדי שעל ידי זה יהא ביכולתם לעשות פעולות אף גם לשנות סדרי טבעי המזלות. ובולתי יתב' הם אפס ותהו. ולכן גם ר"ח לא שבטח על זכות קדושת תורתו ומעשיו המרובים. רק שידע ושיער בנפשו שזאת האמונה קבועה בלבו לאמיתה שאין עוד מלבדו יתב' שום כח כלל. והדביק עצמו בקדושת מחשבתו לבעל הכחות כולם אדון יחיד המלא כל עלמין ואין כאן שום שליטה ומציאות כח אחר כלל. לכן היה נכון לבו בטוח בזה שלא ישלוט עליו פעולות הכשפים הנמשכים מכחות המרכבה טמאה. ז"ש לא מסתייע' מילתיך אין עוד מלבדו כתיב. עכ"ל.

ניתן להאזין

למסרים ופנינים קצרים ממחבר הטור שליט"א
במספר 077-4017828 שלוחה 13

הקדשת השבוע

לרפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל
אברהם אלברט בן בלינה

מאמין. ומאחר שמלאך הממונה על השכחה נמצא תחת יד עמלק, והוא משתמש בו תמיד להשכיח מהאדם את המלחמה בו, על

כן אמר דוד בתהלים (לה, א) "יִיבָהּ ה' אֶת יְרִיבִי, לָחֶם אֶת לֶחְמִי", "יִיבָהּ" אותיות "ריב ה'", היינו שמשכיח ממנו את ה', ועל זה התפלל - להינצל מקליפת השכחה הנקראת "ריב", וזהו 'לָחֶם אֶת לֶחְמִי' כנגד מלחמת עמלק.

ולכן מצד אחד צריך האדם להיות מאמין ותמים, ומאידך צריך להיות חכם גדול מאוד. בעבודת ה' ובתפילה צריך להיות תמים, ולהאמין בפשטות בכל דברי רבותינו, ואין לבוא לפני ה' עם חכמות ותחבולות. וכנגד יצר הרע ועמלק צריך להיות חכם גדול ביותר, ולקיים "בְּתַחֲבֻלוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ מִלְחָמָה", וכמו שאדם טורח להשיג פרנסתו בכל יום, כך צריך הוא ללכת בכל יום ויום ללקט את האמונה.

על כן אומר רש"י שבא יתרו מפני ששמע גם ממלחמת עמלק, כי שמע על הַמִּתְנָה של אמונת ישראל והמעלות שאפשר להגיע על ידה, ושבלתי אפשר לשמור עת מתנה זו אלא על ידי המלחמה בעמלק, שהיא מכח משה ויהושע. ובזה זכה יתרו להתחבר בעם ישראל וללמוד דרכי אמונת ישראל ממשה רבנו, וכמו שסיפר לו משה "אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְפָרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצְרַתָּם בְּדָרְךָ וַיֵּצֵאֵם ה'" (שם יח, ח), היינו שלימדו את דרכי האמונה, כי "דרך" היא האמונה כמ"ש (תהלים קיט, ל) "דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בְּחִרְתִּי".

ההקדשה המרכזית:

לעילוי נשמת:

הרב אורי ווהר בן גולדה זצוק"ל
אסתר בת יחזקאל. שם טוב בן אסתר ז"ל.
הרב חיים אבישלום הכהן בן בלנקה

לרפואה שלמה:

מו"ר הרב ישראל מאיר יוסף בן אסתר, מו"ר הרב דוד שלום בצרי בן ויקטוריה. שירה בת אביגיל אלה, הרב בנימין דוב בן סימה. זכריה בן אפרים, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה לרפואת הרבנית פיגא צפורה בת הדסה. אסף בן מרים. מרים בת אסתר.

אביב ואוראל שינוב לזרע קודש בר קיימא.

להצלחת אייל אליה ומשפחתו היי.

העלון מוקדש להצלחת עם ישראל

ברוחניות ונשמות ולבואלה

שלמה בקרוב

אמן

"וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ", פירש רש"י: "מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק". הנה יש מלאך קליפה וכח טמאה נורא מאוד הנקרא 'אל אחר', והוא 'עמלק' (בגימטריא 'אל אחר'), ולקח לעצמו להלחם בכל תוקף על ישראל, ובעיקר להשכיחם מיסוד הכל - שהוא האמונה, כי הוא יודע ברשעותו שעל ידי זה כבר יפלו חלילה מהכל. ועל כן נחשב הדבר לפני ה' ברוך הוא כמו שנלחם בו יתברך, כמו שכתוב "מִלְחָמָה לָהּ בְּעַמְלֶק" (שמות יז, טז). והוא שנלחם בישראל לתלות ניסים ומופתים עצומים במקרה. והוא עז פנים מאוד, שאפילו כשאדם נושע, יתן עמלק בליבו לומר מקרה הוא. ותחת יד עמלק יש מלאך וקליפה הנקרא 'ריב' (באר מים חיים וישלח לג, ט), והוא מלאך הממונה על השכחה, ויש עימו שם מאות וחמש חיילות. וכל אחד מישראל שגילה את האמונה הקדושה וזכה על ידה להתקרב לתורה ולתפילה, ולאחר זמן מועט הלך ונתרחק ואינו אוהב להתפלל וללמוד, הוא משום שקליפה זו משכיחתו מהאמונה - שעל ידה יגיע לכל הטובות שבעולם. כי בכל יום יורדת האמונה מעט מעט אל האדם, כמו ה'מן' שהיה יורד בכל יום, לכן גם עמלק מתחדש להלחם באדם בכל יום.

וכאשר אין האדם מרגיש קשר לתפילה ואינו שמח בתורה ובמצוות, ידע שהוא משום שחושב שהוא כבר יודע מהו טעם של תפילה ותורה, אבל באמת כבר עזב את האמונה והרפה ממנה, כמו שכתוב (שמות יז, יא) "וַיִּכְאֶשֶׁר יִנִּיחַ יְדֹו", שהיא האמונה - "וַיִּגְבֵּר עַמְלֶק". ועל כן ציינו הקב"ה (דברים כה, יז) "זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָּךְ עַמְלֶק", שבכל יום הוא בא עליך למלחמה לנעול בפניך את השער לאמונה, שהיא המידה הנעלית ביותר.

לכן אמר משה ליהושע (שמות יז, ט) "צֵא הָלָחֶם בְּעַמְלֶק מִחֶרֶת", לרמוז בזה שיבין שגם אחר שניצח את עמלק - יש לו ללחום בו גם מחר, כי מתגבר עליו בכל יום ויום. ועל כן אמרו חז"ל (אבות ב, ד) 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך', ואמרו 'אל תאמין' - לרמוז בזה שלא יאמין בעצמו שהוא כבר



הנאות ליישוב הדעת

מסילת ישרים עם פרשן של מור מרן הראשון לציון הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א

הראשון לציון
ורבה של ירושלים

סדר עליית משה למרום לקבלת התורה

מו"ר הגאון הרב שלמה בצרי שליט"א

רב קהילה וראש כולל
בבית כנסת בית יוסף
רח' גלבוע 11 גבעתיים



והנאות העולם אין ראוי שיהיה לו אלא לעזר ולסיוע בלבד, לשיהיה לו נחת רוח וישוב דעת למען יוכל לפנות לבו אל העבודה הזאת המוטלת עליו.

האדם לא נברא בשביל לחיות את ההנאות של העולם, תפקידן בשביל לעזור לאדם ולשרתו, כמו שהשיגה האכילה נותנת כח, אך אין הן עיקר החיים. פעמים שנפש האדם צריכה מנוחה או טיול, זה צורך טבעי, אך הכל צריך להיות מכון לשמש ולשרת את הדברים העיקריים שבשבילם נברא האדם. עד שהאדם מגיע למדרגות גבוהות שכל מה שעושה זה עבודת ה', אפילו האכילה שהיא צורך בסיסי, כי להכליש כוונה אחת. כך מקדש הוא את החולין, זה עיקר המטרה שלנו בעולם הזה, להוסיף מהחול על הקודש ולהפוך את החול לקודש. צריך לקחת מהנאות העולם את הנצרך וההכרחי, והנאות אינן מטרה בפני עצמה. מוטלת על האדם עבודה גדולה ועצומה, שנדרשת לה התבוננות עמוקה ויישוב הדעת. לכן לפעמים האדם מרגיש צורך לנוח או לטייל, לכן לא יראה את הטיול כמטרה אלא כסיוע לעבודת ה'. בדורות הקודמים היה מקובל, בפרט אצל חכמי אשכנז, שהיו הולכים לעיירות של גופש לשבוע או שבועיים, הם היו זקנים והזדקקו לדאוג לבריאותם, למדו שם באוירה יותר נינוחה, באויר נקי, כשרואים את הצמחיה והים. ראיתי זאת בעיני, כשהייתי אברך וגרתי בבני ברק היתה איזו תקופה שהייתי צריך ללכת מדי פעם לים לצורך בריאות, הייתי הולך מיד אחר התפילה בהנך החמה, וראיתי שם את רבי חיים קנייבסקי שיחיה, רבי חיים גריינמן ע"ה ועוד כמה גדולים. סיפרו שגם החזון איש היה הולך לכמה רגעים, החזון איש היה אדם חלוש מאוד, רוב זמנו היה לומד בשכיבה מפני חולשתו, ועל פי עצת הרופאים היה צריך ללכת קצת. הגאון הגדול הרב צבי ברוידא ע"ה שהיה אב בית הדין שלנו, סיפר לי שכשהיה בחור הוא היה עושה עם החזון איש את ההליכה הזאת. ביתו של החזון איש היה במקום גבוה, וכל פעם היה הולך מעט בעליה ועומד, ושוב הולך מעט ועומד. באחת הפעמים שהלכו, אמר לו הרב צבי ברוידא 'פה קשה לרכיב כי זו עליה', הסתכל עליו החזון איש ואמר לו, 'צבי, צריך לדעת ללכת עם הראש ולא עם הרגלים'. האדם צריך לדעת למדוד את כוחו ולשער נכון את הנצרך לו. כשגדולי ישראל לקחו איזה זמן מועט לטיול או מנוחה, זה היה לצורך עבודת ה'. כך גם באכילה, מצינו בגמרא שרב נחמן חזר בו בבוקר מדבריו שאמר בערב, ותלה זאת בכך "דלא אכלי בשרא דתורא", שלא אכל בשר שור, זאת אומרת שהם דאגו לאכול כדי שיהיה להם כח. יש אדם שאם יאכל בשר של שור לא יוכל לזוז שבוע ימים, ויש אדם שלוקח מזה כח. האדם צריך לדעת ולזכור תמיד שאנחנו עבדי ה', וכל מה שאנו עושים הוא בשביל המטרה הזאת.



כאייל תערוג

מו"ר הגאון הרב אייל עמרמי שליט"א

ראש מוסדות
"כאייל תערוג"

אם בראש השנה שבו נקבע הכל צריך להיות שמחים, אז בודאי בכל יום אחר צריך לשמוח רבי נחמן סיפר לרבי נתן ככה: "וסיפר לי שבימי אלול חלם חלום שהיה רוצה להיכנס לבית אחד ושמוע ששם מזמרים ומכים כך אל כך ומרקדים מאוד ושומחים בקפיצות וריקודים גדולים כדרך השמחים והשוקחים מאוד", רבי נחמן ראה בחלום בית שיש שם הרבה אנשים ורקדים, בוכים ושומחים עם מחאות כפיים. "ואמרתי לעצמי כאן כדאי להיכנס לשמוע קול שופר", ככה צריך לשמוע קול שופר עם ריקודים, שמחה וצהלה. ראש השנה זה לא הזמן שלוקחים בו הימורים כי לא נקבע בו רק אם יהיה לאדם פרנסה ובריאות או לא, זה אמנם גם חשוב אבל זה זניח לעומת המשפט העיקרי. כמו שכתוב ה"תוספות" שהמשפט העיקרי זה חיי הנשמה, התוספות כותב במסכת ראש השנה שנקבע באותו יום ראש השנה איזה כלים ייתנו לאדם כדי שיהיה עין טובה על אשתו, וגם נקבע האם יוכל לקנות את מידת ההסתפקות או שכל הזמן האדם יהיה "רעב" לגשמיית העולם, וזה המשפט העיקרי שקובעים לאדם ברה"ק. זה נכון שגשמיית כמו פרנסה, בריאות, ילדים וכו' זה חשוב אבל זה זניח מאוד לעומת המשפט העיקרי שייקבע שם אם יהיה לאדם כלים לקנות אמונה או לא.

וממשיך רבי נחמן: "ושלח ה' בלבי שזה מרומז ששופר בבחינת רינה ושמחה כי 'אָז יִקְלָא שְׁחֹק פִּינוּ לְשׁוֹנֵנוּ רָנָה' (תהילים, קכ"ו) שזה ראשי תיבות שופר", שופר זה ראשי תיבות "שְׁחֹק פִּינוּ לְשׁוֹנֵנוּ רָנָה", וה' שלח את הרמז הזה לתוך הלב של רבי נחמן. "ועל כן אחרי הפסוק: 'אֶשְׁרֵי הָעָם יִדְעֵי תְרוּעָה' (תהילים, פ"ט) כתוב: 'בִּשְׂשׁוֹן יִגְדִּילוּן קֶל הַיּוֹם, וְלֹכֵן עֵיקָר הַבְּכִיָּה צְרִיכָה לִהְיוֹת מִתּוֹן שִׂמְחָה כִּי 'בְּכִיָּה' בְּרָאשֵׁי תִיבּוֹת זֶה 'בִּשְׂשׁוֹן יִגְדִּילוּן קֶל הַיּוֹם', אפילו ביום הדין אדם צריך לבוא עם שמחה אז בטח ובטח בכל יום רגיל.

בשעה שעלה משה למרום בא ענן אחד גדול ונורא מאוד ועמד כנגדו ולא היה יודע משה רבינו עליו השלום אם לרכוב עליו או לאחוז בו, מיד פתח הענן את פיו ונכנס משה בתוכו ועלה לשמים והיה מהלך בריקע כאדם שמהלך בארץ, פגע בו פלוני המלאך השוער הממונה על י"ב אלפים מלאכי חבלה וגער בו במשה ואמר לו: מה לך בן עמרם לבוא במקום מלאכי אש. אמר לו משה: לא מעצמי באתי אלא ברשותו של הקדוש ברוך הוא לקבל התורה ולהורידה לישראל, כיון שלא הניחו לילך הכהן משה ואבדו מן העולם והיה מהלך בריקע עד שפגע בפלוני המלאך שהוא גבוה מחבירו שישים ריבוא פרסאות ובכל דיבור שיוצא מפיו יוצאים ממנו 12 אלף בריקים של אש וכיון שראה למשה גער בו, ואמר לו מה לך בן עמרם במקום קדושים עליזים. כיון ששמע משה את קולו נבהל מפניו וזלגו עיניו דמעות וביקש ליפול מן הענן, מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא על משה ואמר לאותו המלאך הנורא מיום שבראתי אתכם בעלי מריבה אתם, בתחילה כשבקשתי לברוא את האדם הראשון עשיתם קטיגוריא לפני ואמרתי לי "מה אנוש כי תזכרנו" וחרה אפי בכס ושרפתי מכם כתות כתות באצבעי הקטנה ועכשיו מריבים אתם על נאמן ביתי שהעליתי אותו הנה לקבל תורה להוריד לבני בחירי שאלמלא תורה אין עולם ואין לכם דירה בריקע. כיון ששמע אותו מלאך כך מיד זרז עצמו לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לפניו ריבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא ידעתי שברשותך בא הנה עכשיו אהיה לו לשלוחו ואלך לפניו כתלמיד לפני רבו עד שהגיע אצל אשו של פלוני המלאך, אמר לו אותו המלאך למשה לך שוב שאיני יכול לעכב עצמי מפני אשו של זה המלאך הגדול והנורא מאוד שלא ישרפני. כיון שראה משה את המלאך ההוא מיד נבהל ונחפז ליפול מן הענן וזלגו עיניו דמעות וביקש רחמים לפני הקדוש ברוך הוא וענהו ומרוב חיתתן של ישראל ירד הקדוש ברוך הוא בעצמו מכסא כבודו ועמד לפני משה עד שעבר מאשו של אותו המלאך, מיד הקדוש ברוך הוא העבירו משם ופגע בו רזיאל המלאך העומד לפני הכסא וכנפיו פרושות לקבל הבל פיהם של חיות הקודש שאלמלא כן נשרפים כל מלאכי השרת וכיון שראה זאת משה נזדעזע. מיד נטלו הקדוש ברוך הוא והעבירו משם ופגע בו גדוד של מלאכי אימה שהם סובבים לכסא הכבוד שהם גיבורים ועצומים מכל המלאכים ובקשו לשרפו בהבל פיהם, מיד פירש עליו הקדוש ברוך הוא זיו כבודו ואמר לו השב להם תשובה, אמר להם משה רבינו כתוב בתורה אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים שמה השתעבדתם במצרים וכו' עד שחזרו והודו כל מלאכי השרת לדבריו של הקדוש ברוך הוא ואמרו (תהילים, י) "ה' אדונונו מה אדר שמך בכל הארץ" ולימדו הקדוש ברוך הוא את כל התורה כולה בארבעים יום. וכשבא לירד וראה אימתן של מלאכי השרת וגודדי מלאכי אימה מלאכי זיע מלאכי לחלה מלאכי רתת מיד אחזתו לחלה ושכח את התורה, באותה שעה מיד קרא הקדוש ברוך הוא למלאך שר התורה ומסר לו את התורה ערוכה בכל ושמורה וכל מלאכי השרת נעשו אוהביו וכל אחד ואחד מסר לו דבר סוד השמות שהם יוצאים מכל פרשה ופרשה וכל שימושיהן שנאמר (תהילים סח, יט) "עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם". (הובא בספר חמדת ימים שבועות חלק ב' אשר ליקטו מספר מעין החכמה)

סוּסֵה

ציוד משרדי
הדפסת דפי סוכר

רח' עוזיאל 116 טל': 03-7323174
פתוח כל יום מ-7:30 בבוקר

דניאל החייט
מקבל כל סוגי התיקונים
יחס אישי ואדיב, מחירים נוחים

מכפלת 15 ₪
מכפלת + הצרה 35 ₪
רוכסן למכנס 20 ₪

רחוב שמואל וינברג 3
פ. ירושלים 47, אזור העיריה
054-8736109

פרסם כאן!!

ותיה שותף לזיכוי הרבים

050-5218899

דפוס דדי

www.dfos-dadi.co.il

כל עבודות הדפוס
עוזיאל 95 רמת-גן

מגנטים	כ.ביקור	מדיקנות
מחברות	שילוט	פירט
מחברות	משרדות	הומנות

03-5744334

ליונסקי הקטנה
כשר קליה במקום

תבלינים, קיטניות
פירות יבשים, פיצוחים
והרבה דברים טובים

רח' עוזיאל 86 רמת-גן
077-4044259

לעלו גשמת: אורית בת טובה, מור מרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצוק"ל מור מרן הגאון ר' מרדכי אליהו זצוק"ל, הרבנית ספירית היה בת בתיה, אסתר בת לינה מור הרב חיים אבישלום הכהן (החלבן) בן בלגא.

לעיון הגון: אליהו חדר בן אסתר, אורטל בת מיכל, אליהו בן אהובה, תום בן אורית. עזרא חי בן לאה.

לרמואה והצלחה: מור הרב חיים רבי בן שרה, בלהה בת מרים מרים בת אסתר, אסף בן מרים, שמחה בת אסתר, רות מירה בת שמחה, גד בן דליה אליה. שלמה בן בלגה. אברהם בן בליגה.